

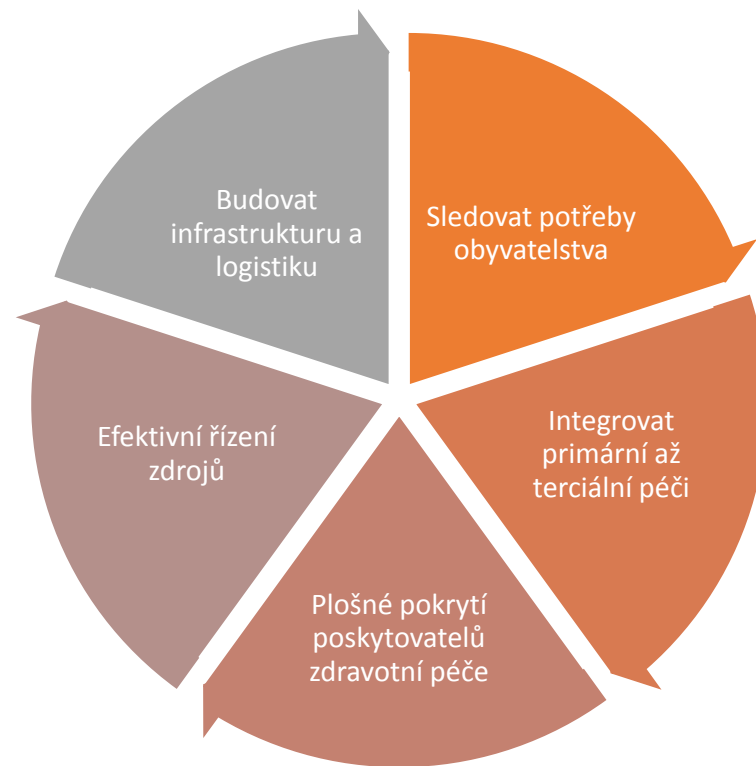
Zdravotnictví a Systém ochrany a podpory zdraví

MUNI
MED

Zdravotnictví a Systém ochrany a podpory zdraví

Opakování z přednášky č. 1

1. K efektivní organizaci zdravotní péče je potřeba (opakování)

2. Lidské zdroje ve zdravotnictví musí být

Dostupné

Plánovat potřeby dlouho do budoucna

Investovat do vzdělávání i retence

Kompetentní

Vzdělání

Kompetenční rámec profesí a specializací

Produktivní

Odpovídající vybavení

Podpora ze strany dalších profesí

Efektivní řízení

3. Informace

Informace o zdraví a zdravotnictví

Determinanty zdraví;
Zdraví a zátěž populace
Výkonnost zdravotnických systémů;

Informace o společnosti

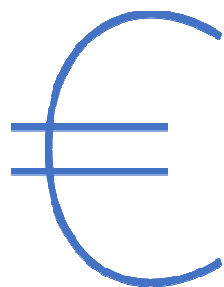
Očekávání společnosti
Hodnoty společnosti

4. Zdravotnické prostředky, léky a technologie

- Účinnost
  - Vědecky ověřené výsledky
- Bezpečnost
  - Přínosy převažují nad vedlejšími účinky
- Efektivita a nákladová efektivita
  - Levné v porovnání s jinými metodami

5. Financování

Minimalizovat potřebu přímých (out of pocket) plateb za nezbytné výkony

Transparentnost a odpovědnost ve finančních tocích

6. Vedení a řízení

- Veřejná politika
  - Priority, Strategie, Řízení
- Dohled
  - Zpracování informací a zpětná vazba
- Spolupráce s dalšími sektory
  - Napříč sektory – Integrovaný záchranný systém, Systém sociální péče
- Právní normy
  - Omezující i motivující
- Systémovost
  - Redukce duplicit a neúčelných nákladů
- Odpovědnost
  - Transparentní rozhodovací procesy, odpovědnost jednotlivců

MUNI
MED

Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví v ČR

Odpovědné instituce s celostátní působností

- Vláda ČR
  - Ministerstvo zdravotnictví
    - SÚKL
    - Státní ústavy/ ústavy/ centra
    - Fakultní nemocnice
    - Státní zdravotní ústav a Krajské hygienické stanice
    - Institut postgraduálního vzdělávání
    - Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- Zdravotní pojišťovny

Ministerstvo zdravotnictví - agendy

Zdravotní služby

Ochrana veřejného
zdraví

vědeckovýzkumná
činnost

Léčiva a
zdravotnické
prostředky (SÚKL)

přímé řízení
některých
nemocnic

zacházení s
návykovými

přírodních léčivé
zdroje a lázně

Agenda zdravotního
pojištění

Zdravotnický
informační systém a
elektronické
zdravotnictví,

Biocidní přípravky

Státní ústav pro kontrolu léčiv

Oblasti

- Léčiva
- Zdravotnické prostředky
- Lidské tkáně a buňky

Činnosti

- Výroba
- Dovoz
- Distribuce
- Reklamace
- Bezpečnost (farmakovigilance)
- Cenová regulace

Zdravotní pojišťovny

- Samostatné právní subjekty
- Hlavním úkolem všeobecné zdravotní pojištění
  - Výběr pojistného od plátců
  - Úhrady zdravotních služeb poskytovatelům zdravotních služeb
- Povinnost vytvořit síť poskytovatelů
  - Služby poskytovány efektivně a v dostatečné kvalitě
  - Časová a místní dostupnost

Pojišťovny Časová a místní dostupnost služeb

Adresní skupina	dojezdová doba (v minutách)	Obor nebo služba
1	35	všeobecné praktické lékařství praktické lékařství pro děti a dorost gynekologie a porodnictví zubní lékař lékárna
2	45	diabetologie chirurgie urologie oftalmologie otorinolaryngologie ortopedie radiologie a zobrazovací metody (jen ultrazvukové a rentgenové a skiač) rehabilitační a fyzikální medicína fyzioterapie urologie vnitřní lékařství
3	60	gastroenterologie kardiologie pneumologie a ftizeologie hematologie a transfúzní lékařství revmatologie hemodialýza psychiatrie psychologie logopedie dermatovenerologie

Existující pojišťovny

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,

Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky,

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna,

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví,

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda,

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky,

Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna.

Hygienické stanice

- opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění
- kontroly dodržování hygienických požadavků
- státní zdravotní dozor v oblasti potravin
- informační epidemiologické systémy
- nařízení při epidemii a nebezpečí jejího vzniku

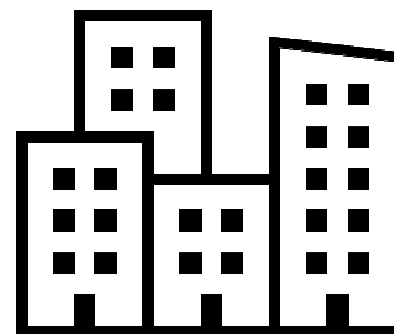
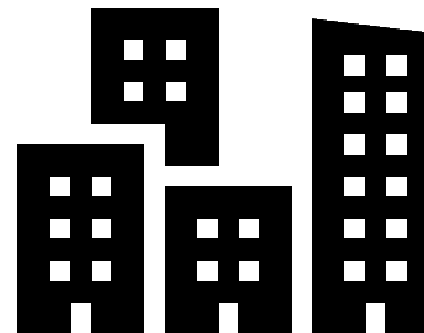
Státní zdravotní ústav -

- Vědecko-výzkumná činnost
- národní zdravotní politiku a ochranu a podporu zdraví,
- zajištění metodické a referenční činnosti na úseku ochrany veřejného zdraví,
- monitorování a výzkumu vztahů životních podmínek a zdraví
- kontrole kvality poskytovaných služeb k ochraně veřejného zdraví,
- k postgraduální výchově v lékařských oborech ochrany a podpory zdraví
- zdravotní výchovu obyvatelstva

Kraje a Obce

Kompetence krajů

- **přímé kompetence obligatorní**
  - zákonné kompetence a povinnosti vyplývající z právního řádu ČR v oblasti zdravotnictví (veřejného zdraví a zdravotních služeb)
- **přímé kompetence fakultativní**
  - kompetence vyplývající z postavení kraje jako veřejnoprávní korporace (oblast poskytování zdravotních služeb zřizovanými příspěvkovými organizacemi nebo zakládanými obchodními společnostmi, oblast dotací a případné přímé finanční spoluúčasti)
- **nepřímé kompetence**
  - postavení kraje jako veřejnoprávní korporace ke všem subjektům v oblasti veřejného zdraví a poskytování zdravotních služeb;

Kompetence krajů – přímé obligatorní

V samostatné působnosti

- zajištění dostupnosti **zdravotnické záchranné služby**
- zajištění služby protialkoholní a protitoxikomanické **záchytné stanice**

V přenesené působnosti

- organizaci a zajištění lékařské **pohotovostní služby**
- lékárenské pohotovostní služby
- pohotovostní služby v oboru zubní lékařství
- organizace a zajištění **prohlídek těl zemřelých** mimo zdravotnické zařízení

Kompetence krajů – přímé obligatorní

V přenesené působnosti dále krajský úřad

- rozhoduje o **udělení oprávnění** k poskytování zdravotních služeb;
- vyhlašuje a organizuje výběrová řízení před uzavřením smlouvy se zdravotní pojišťovnou u ambulantní péče;
- vyřizuje **stížnosti na poskytovatele zdravotních služeb** v případě, kdy osoba, která podala poskytovateli stížnost, s jejím vyřízením poskytovatelem nesouhlasí (viz dále);
- **přezkoumává zdravotní posudky** vydávané poskytovateli zdravotních služeb na svém území;
- zajišťuje na požadavek ředitele krajského vojenského velitelství lékaře a ostatní zdravotnické pracovníky a materiální zabezpečení lékařských prohlídek do odvodních komisí (v případě vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu).

Kompetence krajů – přímé fakultativní

- **výkon zřizovatelských a zakladatelských** funkcí ve vztahu k právnickým osobám – k organizacím a společnostem v oblasti zdravotnictví (které poskytují zdravotní služby)
- **poskytování dotací** spolkům, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím na území kraje v oblasti zdravotnictví
- **stěžejní pro podporu zdraví** (zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva kraje) **a rozvoje zdravotních služeb** na území kraje.

Obce a města

- Zabezpečují všechny úkoly spojené s funkcí zřizovatele svých zdravotnických zařízení
- Ve svých územních obvodech řídí v samostatné působnosti ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
- Uplatňování zdravotní politiky v rámci hospodaření obce

Stavovské organizace

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ
KOMORA

ČESKÁ STOMATOLOGICKÁ
KOMORA

ČESKÁ LÉKÁRENSKÁ
KOMORA

Další významní aktéři

Poskytovatel
zdravotních
služeb

Zdravotnický
pracovník

MUNI
MED

System ochrany veřejného zdraví

Dle zákona o ochraně veřejného zdraví

Státní správu v ochraně a podpoře veřejného zdraví vykonávají

- **a)** Ministerstvo zdravotnictví,
- **b)** krajské hygienické stanice,
- **c)** Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra,
- **d)** Ministerstvo dopravy,
- **e)** Ministerstvo pro místní rozvoj,
- **f)** Ministerstvo životního prostředí,
- **g)** krajské úřady.

PÉČE O ŽIVOTNÍ A PRACOVNÍ PODMÍNKY (standards)

Voda a výrobky přicházející do přímého styku s vodou, chemické látky, chemické směsi a vodárenské technologie, koupaliště a sauny

---

Podmínky pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých, podmínky vnitřního prostředí stavby a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy pro hry dětí

Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a některých zařízení sociálních služeb

---

Hygienické požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a ubytovací služby

---

Hygienické požadavky na předměty běžného užívání

Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením

Ochrana zdraví při práci

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU A ŠÍŘENÍ INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Očkování a spolupráce orgánů ochrany veřejného zdraví s poskytovateli zdravotních služeb

---

Ochranná dezinfekce, dezinsekce a deratizace

Zjištění výskytu infekčního onemocnění

Vyšetřování nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu

MUNI
MED

Zdravotní péče a zdravotní služby

Zdravotní služba je zdravotní péče a nebo..

konzultační služby,
jejichž účelem je
posouzení
individuálního
léčebného postupu,

další konzultace
podporující rozhodování
pacienta

nakládání s tělem
zemřelého

zdravotnická záchranná
služba,

zdravotnická dopravní
služba, přeprava
pacientů neodkladné
péče,

Odběrová a tkáňová
zařízení

transfuzní služby nebo
krevní banky

specifické zdravotní
služby

transplantace

umělé přerušování
těhotenství

soubor činností a opatření prováděných u fyzických osob za účelem

předcházení, odhalení a odstranění nemoci, vady nebo zdravotního stavu (dále jen „nemoc“),
udržení, obnovení nebo zlepšení zdravotního a funkčního stavu,
udržení a prodloužení života a zmírnění utrpení,
pomoci při reprodukci a porodu,
posuzování zdravotního stavu,

preventivní, diagnostické, léčebné, léčebně rehabilitační, ošetrovatelské nebo jiné zdravotní výkony prováděné zdravotnickými pracovníky

Zdravotní péče je

Specifické zdravotní služby

Zdravotní služby poskytované za zvl. podmínek

- Asistovaná reprodukce
- Sterilizace, kastrace
- Odběry krve a její složek
- Genetická vyšetření

Ověřování nových postupů

- Preventivní, diagnostické a léčebné péče

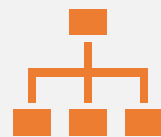
Posudková péče

- Lékařské posudky
- Pracovně-lékařské služby
- Nemoci z povolání

Další

- Lékařské ozáření
- Klinické audity
- Ochranné léčení

Sociální pomoc a sociální služby

Zákon č. 582/1991 Sb., o
organizaci a provádění
sociálního zabezpečení

Zákon o zdravotních službách

Podmínky poskytování zdravotních služeb

Kdo poskytuje zdravotní služby?

Zdravotnický pracovník

- Odborná/specializovaná způsobilost
- Zdravotní stav
- Bezúhonnost

- ... členství v komoře (?)

Poskytovatel

- Personál
- Prostory
- Technické a věcné vybavení

- Oprávnění od Kraje
- ... a smlouva s pojišťovnou (?)

MUNI
MED

Poskytovatel ...

Poskytovatel může poskytovat ZS

---

uvedené v oprávnění k poskytování ZS

---

prostřednictvím osob způsobilých k výkonu zdravotnického povolání
(obor, druh, forma)

---

technické a věcné vybavení (obor, druh, forma)

---

v místech uvedených v oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Poskytování zdravotních služeb bez oprávnění

- odborná první pomoc
- v zařízeních sociálních služeb (*zák. 108/2006 Sb., o sociálních službách*)
- převoz osoby ze/do zahraničí do/ze ČR
- oprávněná osoba jiného státu
- dle předpisů jiného státu
- dočasná činnost na území ČR
- osoby usazené, se sídlem ve státě EU, EHP, Švýcarské konfederaci

Poskytování preventivní péče mimo ZZ

- preventivní péče zaměřené na předcházení onemocnění a jeho včasné rozpoznání
  - *povolení udělené krajským úřadem max. 1 rok*
  - *poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením*
  - *souhlasné závazná stanoviska KHS*
  - *není povinnost vést zdrav. dokumentaci*

Podmínky udělení oprávnění

• Fyzická osoba

- dosažení věku 18 let
- plná svéprávnost
- bezúhonnost
- povolení k pobytu na území ČR
- způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání / odborný zástupce
- člen ČLK / ČSK / ČLÉKK
- oprávnění k užívání zdravotnické zařízení (tech. a věc. vybav.)
- splnění požadavků na personální zabezpečení
- doložení stanovisek SÚKL, KHS, MZ
- osobně způsobilá / odborný zástupce

Podmínky udělení oprávnění

• Právnická osoba

- *bezúhonnost – statutární orgán/ jeho členové / vedoucí organizační složky státu / organizační složky územního samosprávného celku*
- *ustavení odborného zástupce*
- *oprávnění k užívání zdravotnické zařízení (technické a věcné vybavení)*
- *splnění požadavků na personální zabezpečení*
- *doložení stanovisek SÚKL, KHS, MZ*
- *odborný zástupce*

Překážky k udělení oprávnění

- uložen zákaz činnosti v poskytování ZS (soud / správní orgán)
- není pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním ZS
- závažným způsobem /opakovaně porušil povinnost stanovenou pro poskytování ZS zákonem
- ve lhůtě neodstranil zjištěné nedostatky
- nevede / vede v rozporu s právním předpisem ZD
- neplatí pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu /zrušení konkursu
- v průběhu insolvenčního řízení bez souhlasu insolvenčního správce

Poskytování zdravotních služeb

smluvní vztah se
zdravotní
pojišťovnou

bez smlouvy se
zdravotní
pojišťovnou
(samoplátci)

MUNI
MED

Zdravotnický pracovník

Způsobilost k výkonu povolání

Odborná způsobilost a
specializace

Zdravotní způsobilost

Bezúhonnost

Zdravotní způsobilost

A. Nemoci, stavy nebo vady, které vylučují zdravotní způsobilost posuzované osoby k výkonu povolání,

- **a)** klinicky závažné poruchy pozornosti, paměti, intelektu, úsudku a orientace, a to
- **b)** neléčené, recidivující nebo chronické psychotické poruchy, a to
- **c)** neléčené, recidivující nebo chronické poruchy nálady, a to
- **d)** poruchy osobnosti nebo poruchy chování vyvolané účinkem zneužívání alkoholu, psychoaktivních látek, léčiv nebo jejich kombinací, a to
  - neschopnost vzdát se požívání alkoholu nebo zneužívání psychoaktivních látek, léčiv nebo jejich kombinací ovlivňujících bezprostředně a opakovaně schopnost výkonu zdravotnického povolání,
  - aktivní závislost na alkoholu, psychoaktivních látkách, léčivech nebo na jejich kombinacích,

B. Nemoci, stavy nebo vady, které omezují zdravotní způsobilost

- **a)** symptomatické organické psychické poruchy nebo trvalé organické psychické poruchy klinické závažnosti, včetně postencefalitického nebo postkontuzního syndromu,
- **b)** přechodné psychotické poruchy
- **c)** poruchy nálady s uspokojivou remisí
- **d)** závažné formy obsedantně-kompulzivní poruchy, fobické úzkostné poruchy nebo přetrvávající změna osobnosti po katastrofické zkušenosti,
- **e)** klinicky závažné formy specifických poruch osobnosti,
- **f)** poruchy osobnosti nebo poruchy chování vyvolané účinkem alkoholu, psychoaktivních látek, léčiv

Zdravotnický pracovník

95/2004 Sb. – Lékař, Farmaceut, Zubní lékař

- Kompetence a specializace

96/2004 Sb. – Seznam NLZP

- Vyhláška č. 55/2011 Sb.
Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Odborná a Specializovaná způsobilost

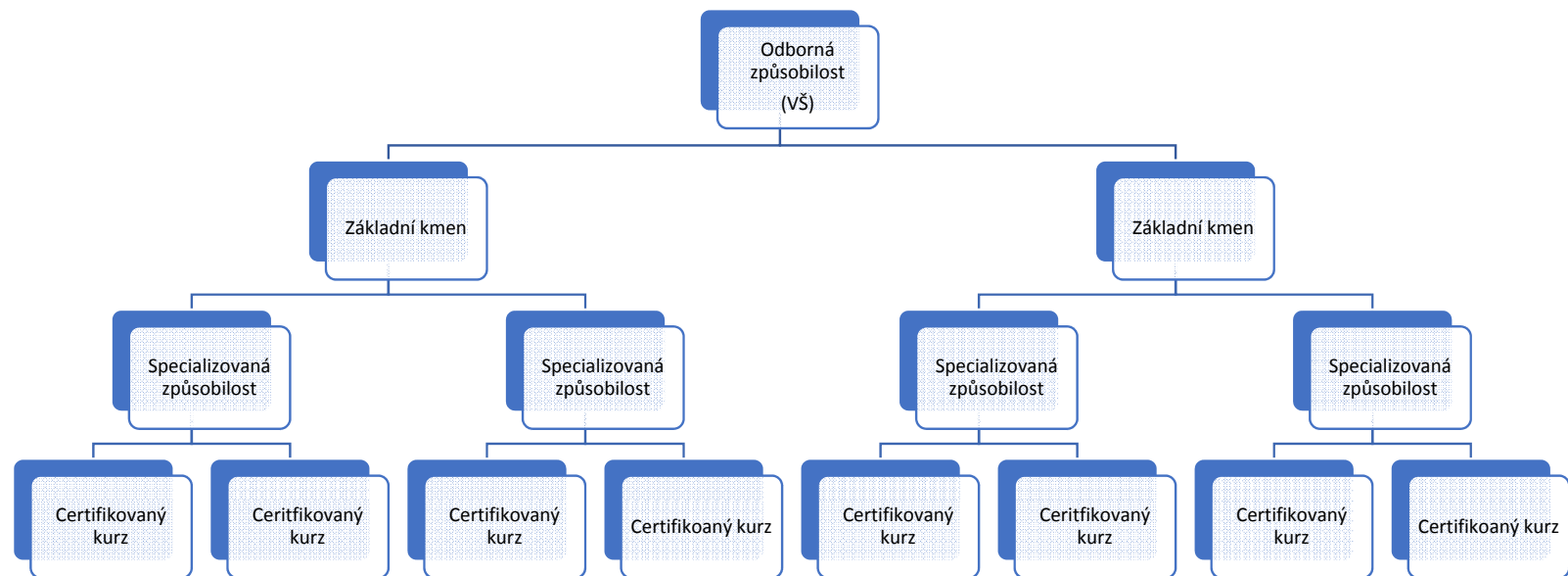
Odborná způsobilost

- k výkonu povolání lékaře se získává absolvováním nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu všeobecné lékařství.

Specializovaná způsobilost

- se získává úspěšným ukončením specializačního vzdělávání atestační zkouškou (§ 19 až 21), na jejímž základě je lékaři vydán ministerstvem diplom o specializaci v příslušném specializačním oboru

System odborných kvalifikací

Legislativa

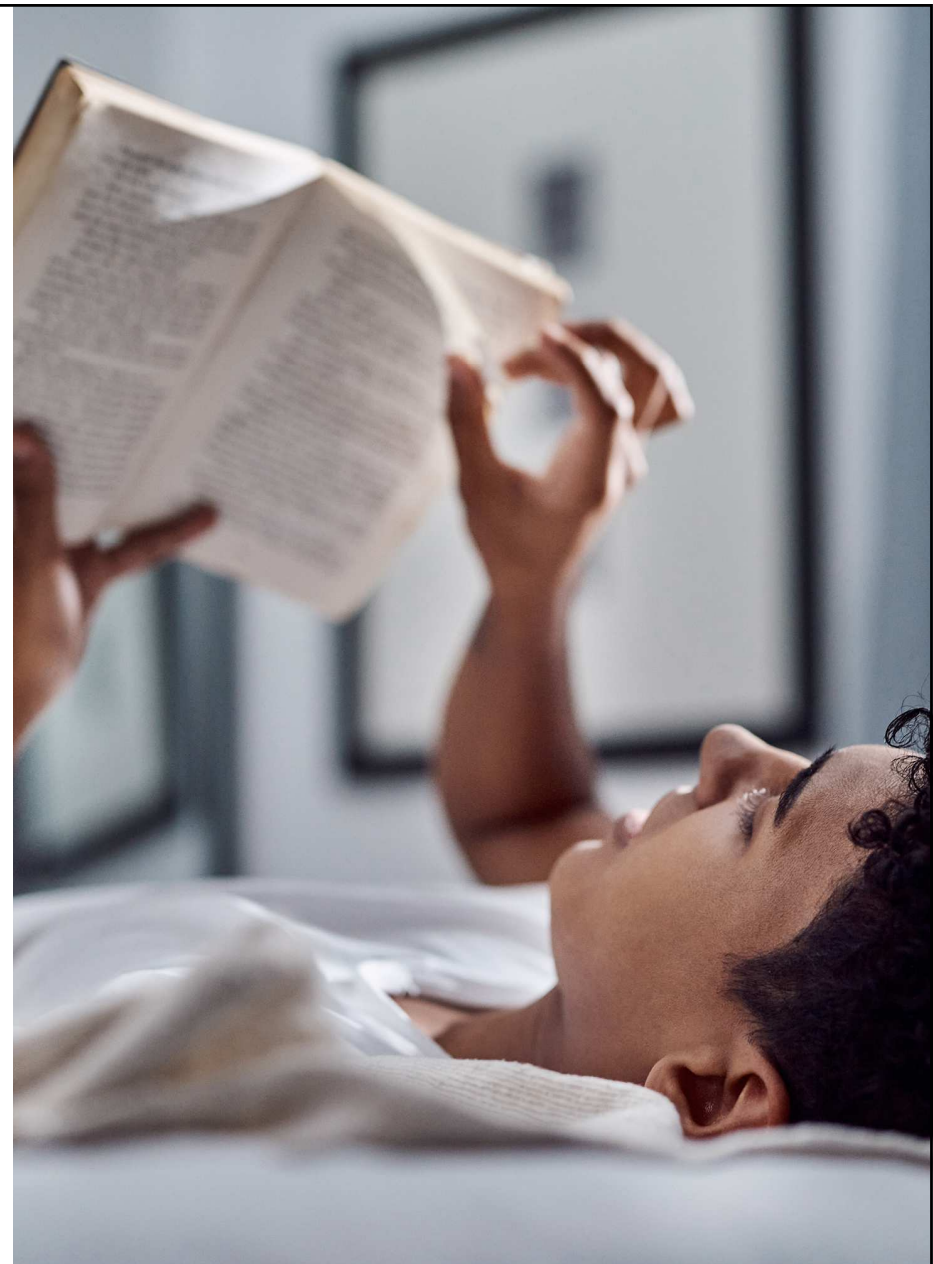
- **Zákon č. 95/2004 Sb.** *o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta*
- **Vyhlášky:**
  - 221/2018 Sb. o vzdělávání v základních kmenech
  - 152/2018 Sb. o nástavbových oborech
  - 324/2018 Sb. o zkouškách lékařů, zubních lékařů a farmaceutů
  - 280/2018 Sb. *o stanovení činností, které může lékař vykonávat na základě odborné způsobilosti*

Specializační obor	Základní kmen	Označení odbornosti	Minimální délka vzdělávání (v letech) včetně délky vzdělávání v základním kmeni
1. alergologie a klinická imunologie	interní nebo pediatrický	alergolog a klinický imunolog	4,5
2. anesteziologie a intenzivní medicína	anesteziologický	anesteziolog	4,5
3. cévní chirurgie	chirurgický	cévní chirurg	5
4. dětská a dorostová psychiatrie	psychiatrický nebo pediatrický	dětský a dorostový psychiatr	4,5
5. dětská chirurgie	chirurgický	dětský chirurg	5
6. dětská neurologie	neurologický nebo pediatrický	dětský neurolog	4,5
7. dermatovenerologie	dermatovenerologický	dermatovenerolog	4,5
8. endokrinologie a diabetologie	interní nebo pediatrický	endokrinolog a diabetolog	5
9. gastroenterologie	interní nebo chirurgický	gastroenterolog	5
10. geriatric	interní nebo všeobecné praktické lékařství	geriatr	4
11. gynekologie a porodnictví	gynekologicko-porodnický	gynekolog a porodník	4,5
12. hematologie a transfuzní lékařství	interní nebo pediatrický	hematolog a transfuziolog	4,5
13. hygiena a epidemiologie	hygienicko-epidemiologický	hygienik a epidemiolog	4
14. chirurgie	chirurgický	chirurg	5
15. infekční lékařství	interní nebo pediatrický	infekcionista	4
16. kardiochirurgie	kardiochirurgický	kardiochirurg	6
17. kardiologie	interní	kardiolog	5
18. klinická biochemie	interní nebo pediatrický	klinický biochemik	4,5
19. klinická onkologie	interní	klinický onkolog	5
20. radiační onkologie	interní	radiační onkolog	5
21. lékařská genetika	interní nebo pediatrický nebo gynekologicko-porodnický	lékařský genetik	4
22. lékařská mikrobiologie	interní nebo pediatrický	lékařský mikrobiolog	4,5

Specializační obor	Základní kmen	Označení odbornosti	Minimální délka vzdělávání (v letech) včetně délky vzdělávání v základním kmeni
23. maxilofaciální chirurgie	Maxilofaciálně-chirurgický	maxilofaciální chirurg	5
24. nefrologie	interní	nefrolog	5
25. neurochirurgie	neurochirurgický	neurochirurg	6
26. neurologie	neurologický	neurolog	4,5
27. nukleární medicína	interní nebo radiologický	lékař se specializovanou způsobilostí v nukleární medicíně	4
28. oftalmologie	oftalmologický	oftalmolog	4,5
29. ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí	ortopedický	ortoped	5
30. otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku	otorinolaryngologický	otorinolaryngolog	4,5
31. patologie	patologický	patolog	4,5
32. pediatrie	pediatrický	pediatr	4,5
33. plastická chirurgie	chirurgický	plastický chirurg	5
34. pneumologie a ftizeologie	interní	pneumolog	4
35. psychiatrie	psychiatrický	psychiatr	4,5
36. radiologie a zobrazovací metody	radiologický	radiolog	4,5
37. rehabilitační a fyzikální medicína	interní nebo chirurgický nebo pediatrický nebo ortopedický nebo neurologický	rehabilitační lékař	4
38. revmatologie	interní	reumatolog	5
39. soudní lékařství	patologický	soudní lékař	4,5
40. urgentní medicína	anesteziologický nebo chirurgický nebo interní nebo všeobecné praktické lékařství	urgentní lékař	5
41. urologie	urologický	urolog	5
42. vnitřní lékařství	interní	internista	5
43. všeobecné praktické lékařství	interní nebo všeobecné praktické lékařství	praktický lékař	3

Kompetence studenta

- jen činnosti které jsou součástí výuky nebo praxe
- **pod přímým vedením zdravotnického pracovníka,** který má způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání
  - a je v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k tomuto poskytovateli
  - případně akademický pracovník VŠ
- Postupné nabývání kompetencí NLZP
  - Po 3 semestrech možno pracovat jako sanitář
  - Po 8 semestrech jako praktická sestra

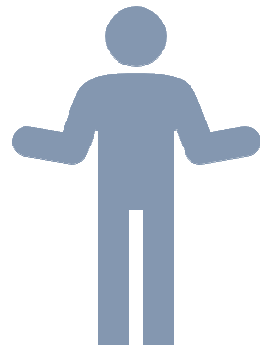

Kompetence čerstvého absolventa

- Vyhláška č. 280/2018 Sb. -
*Vyhláška o stanovení činností,
které může lékař vykonávat bez
odborného dohledu a bez
odborného dozoru na základě
odborné způsobilosti*

Bez odborného dohledu a bez odborného dozoru

---

a) provádět klinické vyšetření pacienta, zahrnující také získání anamnézy a fyzikální vyšetření bez samostatného rozhodování o dalším léčebném postupu,

---

b) provádět vizitu s pozorováním vývoje zdravotního stavu pacienta,

---

c) pracovat s informačním systémem poskytovatele zdravotních služeb,

---

d) vést a provádět zápisy do zdravotnické dokumentace,

---

e) administrovat přijetí, přemístění a propuštění pacienta s doporučeními stanovenými lékařem se specializovanou způsobilostí,

---

f) provádět kontrolu, převazy a ošetření nekomplikovaných ran a dekubitů, včetně ošetření drénů a drenážních systémů,

---

g) předepisovat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky na základě diagnózy stanovené lékařem se specializovanou způsobilostí,

Bez odborného dohledu a bez odborného dozoru

---

h) ve zdravotnickém zařízení aplikovat léčivé přípravky včetně krevních derivátů indikované lékařem se specializovanou způsobilostí s výjimkou radiofarmak a cytostatik a s výjimkou aplikace léčivých přípravků intraoseálně, lumbálně, arteriálně, intrakardiálně, intraperitoneálně nebo intraartikulárně,

---

i) podávat transfuzní přípravky indikované lékařem se specializovanou způsobilostí,

---

j) poskytovat odbornou první pomoc,

---

k) v rozsahu své odborné způsobilosti edukovat pacienta, jeho zákonného zástupce nebo osoby jím určené v rámci preventivní, diagnostické, léčebné, léčebně rehabilitační, dispenzární a paliativní péče,

---

l) orientačně vyhodnocovat sociální situaci pacienta a indikovat zdravotně sociální nebo sociální péči,

---

m) provádět punkci periferních žil za účelem zavádění periferních žilních katetrů, odběru žilní krve nebo nitrožilní aplikace léčivých přípravků a provádět odběr kapilární krve,

---

n) provádět katetrizaci močového měchýře u pacientů starších 15 let, včetně zavedení permanentního močového katetru.

Zařazení do specializačního vzdělávání

Role Státu (ministerstva)

- Rozhodování o standardech
- Akreditace zdravotnických zařízení

Role fakulty

- Regionální „studijní oddělení“
- Kontrola předpokladů pro:
  - Zařazení do SZ
  - Uznání částí SZ
  - Vykonání kmene
  - Vykonání atestace
- Organizace atestačních zkoušek

Odborný dozor

- vykonává lékař se specializovanou způsobilostí přítomný ve zdravotnickém zařízení, ve kterém vykonává činnost lékař s odbornou způsobilostí, s fyzickou dosažitelností lékaře se specializovanou způsobilostí do 10 minut.

Odborný dohled

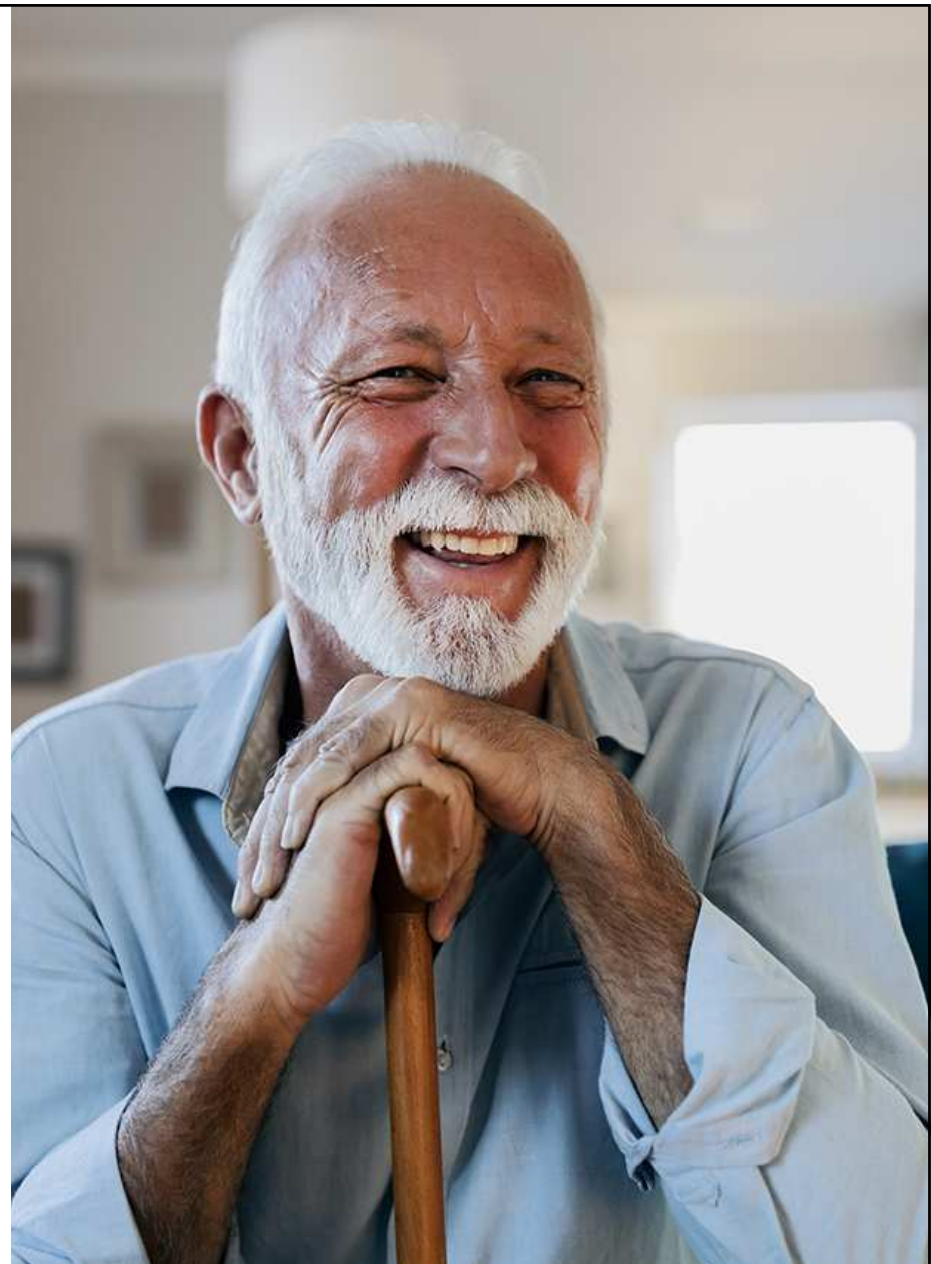
- vykonává lékař se specializovanou způsobilostí, a to nepřetržitou telefonickou dostupností a fyzickou dosažitelností zdravotnického zařízení, ve kterém vykonává činnost lékař s odbornou způsobilostí, do 30 minut.

Bez odborného dohledu s certifikátem o absolvování základního kmene

- vykonávat činnosti, které odpovídají rozsahu znalostí a dovedností získaných vzděláváním v základním kmeni a které jsou stanovené prováděcím právním předpisem.

Lékař se specializací (kompetece)

- V rámci péče o pacienty
  - Výkony spadající do specializace
- V rámci veřejné správy
  - Předepisování léčiv
  - Indikování zdravotních výkonů
  - Posudková činnost
  - Nároky na nemocenské a sociální dávky

MUNI
MED

System kvalifikací NLZP

Příliš složitý aby šlo shrout – tak pouze jeden příklad

Všeobecná sestra

(1) Všeobecná sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména může

- a) vyhodnocovat potřeby a úroveň soběstačnosti pacientů, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, a to i za použití hodnoticích a měřicích technik používaných v ošetrovatelské praxi, zejména testů soběstačnosti, rizika vzniku proleženin, hodnocení bolesti, stavu vědomí, kognitivních funkcí a stavu výživy,
- b) sledovat a hodnotit fyziologické funkce pacientů, včetně saturace kyslíkem a srdečního rytmu, a další tělesné parametry za použití zdravotnických prostředků,
- c) pozorovat, hodnotit a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta,
- d) získávat osobní, rodinnou, pracovní a sociální anamnézu,
- e) zajišťovat a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- f) provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích a z permanentní tracheostomické kanyly u pacientů starších 3 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- g) hodnotit a ošetřovat poruchy celistvosti kůže a chronické rány a ošetřovat stomie,
- h) hodnotit a ošetřovat centrální a periferní žilní vstupy, včetně zajištění jejich průchodnosti,
- i) pečovat o zavedené močové katetry pacientů všech věkových kategorií, včetně provádění výplachů močového měchýře,
- j) provádět rehabilitační ošetřování, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik mobility a přemisťování, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a cvičení týkající se rehabilitace poruch komunikace a poruch polykání a vyprazdňování a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce těla, včetně prevence dalších poruch z imobility,

■ HLAVA II - VŠEOBECNÁ SESTRA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ (§ 54 - § 67b)

§ 54 - Činnosti všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí

§ 55 - Sestra pro intenzivní péči

§ 56 - Sestra pro perioperační péči

§ 57 - Dětská sestra

§ 58 - Dětská sestra pro intenzivní péči

§ 59 - Komunitní sestra

§ 60 - Sestra pro péči v interních oborech

§ 61 - Sestra pro péči v chirurgických oborech

§ 62 - Audiologická sestra

§ 63 - Sestra pro nukleární medicínu

§ 64 - Sestra pro péči v psychiatrii

§ 65 - Sestra pro pracovní-lékařskou péči

§ 66 - Sestra pro transfuzní službu

§ 66a - Sestra pro péči v transfuzní službě

§ 66b - Sestra pro domácí a hospicovou péči

§ 66c - Sestra pro péči v geriatrii

§ 67 - Sestra pro klinickou perfuziologii

Činnosti všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí

Všeobecná sestra uvedená v § 55 až 67a po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 4 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje a organizuje ošetrovatelskou péči, včetně vysoce specializované ošetrovatelské péče v oboru specializace, případně zaměření. Přitom zejména může

a) bez odborného dohledu a bez indikace

1. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
2. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
3. koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
4. hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
5. provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
6. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
7. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
8. provádět a dokumentovat fyzikální vyšetření pacienta;

b) na základě indikace lékaře

1. provádět přípravu pacientů na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a ošetrovat po výkonu,
2. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech.

Děkuji za pozornost